

**Investeringsprogramma
Flevoland-Almere
2011 - 2015
(IFA-2)**

Aldus vastgesteld in Provinciale Staten op 27 januari 2011

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Analyse	5
	2.1 Algemeen	5
	2.2 Beroepsonderwijs en WO	6
	2.3 Kunst en cultuur.....	8
	2.4 Sport.....	9
	2.5 Leisure	10
	2.6 Zorg.....	11
3.	Maatregelen	13
	3.1 Versterken aanbod Beroepsonderwijs en WO	13
	3.2 Versterken aanbod Kunst en Cultuur	15
	3.3 Versterken aanbod Sport	16
	3.4 Versterken aanbod Leisure	17
	3.5 Versterken aanbod Zorg	18
Bijlage I	SWOT-analyse Beroepsonderwijs en WO	19
Bijlage II	SWOT-analyse Kunst en Cultuur	21
Bijlage III	SWOT-analyse Sport	22
Bijlage IV	SWOT-analyse Leisure	23
Bijlage V	SWOT-analyse Zorg	24

1. Inleiding

In 2006 hebben Provinciale Staten van Flevoland en de gemeenteraad van Almere ingestemd met het Convenant Investeringsprogramma Flevoland - Almere. Met dit convenant doet de provincie Flevoland een extra inspanning ten behoeve van de verdere ontwikkeling van Almere tot een volledige en volwaardige stad binnen de Noordvleugel van de Randstad. Het centrale motto van het investeringsprogramma is het realiseren van krachtige impulsen voor de ontwikkeling van een uniek stedelijk klimaat in Almere en het versterken van de economische positie van Almere binnen de Noordvleugel van de Randstad. Het gaat om impulsen voor ideeën, ondernemingen en mensen waardoor Almere duurzaam aantrekkelijk blijft.

In het convenant is bepaald dat gemeenteraad en Provinciale Staten gezamenlijk een vierjaarlijks Meerjarenprogramma vaststellen, waarin een nadere uitwerking van de inhoud, strekking en doelstellingen van programmalijnen dient plaats te vinden. Over de eerste periode heeft inmiddels een eerste evaluatie plaats gevonden.

Dit document heeft betrekking op de tweede tranche 2011-2016. Voor deze periode zijn de volgende twee programmalijnen vastgesteld.

1. Versterking beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs en onderzoek
2. Versterking voorzieningenstructuur

Deze twee programmalijnen worden in dit document verder uitgewerkt in vijf maatregelen en vormen de basis waarop aanvragen kunnen worden ingediend.

1. Versterken aanbod Beroepsonderwijs en WO
2. Versterken aanbod Kunst & Cultuur
3. Versterken aanbod Sport
4. Versterken aanbod Leisure
5. Versterken aanbod Zorg

Het moet gaan om significante, betekenisvolle projecten. De provincie zal verantwoordelijk zijn voor de aansturing van de projectvoorstellen, de monitoring en de control. Beide colleges rapporteren gemeenschappelijk halfjaarlijks over de voortgang van het programma, waarvan een maal ter gelegenheid van de jaarrekening van de gemeenteraad en Provinciale Staten.

Projecten dienen aan de volgende criteria te voldoen:

A. Algemene inhoudelijke criteria

1. Het project valt inhoudelijk binnen de kaders van de gedefinieerde programmalijnen.
2. Er is sprake van een topvoorziening hetgeen tot uiting komt in een minimaal bovenlokale aantrekkingskracht en uitstraling.
3. De omvang van het project is substantieel: minimale subsidiabele kosten bedragen € 2 miljoen.
4. IFA-subsidie ten behoeve van exploitatie en beheer is uitgesloten.
5. Het project moet aantoonbaar additioneel zijn. Dat wil zeggen dat de uit te voeren activiteiten nieuw zijn of een verantwoorde uitbreiding vormen van al lopende en/of reguliere activiteiten.
6. De financieel economische haalbaarheid en de maatschappelijke haalbaarheid van het project dient afdoende onderbouwd te zijn.
7. Zonder bijdrage uit het IFA-2 kan het project geen doorgang vinden.
8. Co-financiering van een project treedt niet in de plaats van een niet te realiseren financieringsafpraak uit het Integraal Afspraken Kader Almere.

B. Kwalitatieve inhoudelijke criteria

9. Een project dat direct en aantoonbaar bijdraagt aan de versterking van de positie van Almere in de Noordvleugel van de Randstad en de provincie als geheel heeft de voorkeur.
10. Een project dat beide programmalijnen van het IFA-2 of andere beleidsprioriteiten versterkt heeft de voorkeur.
11. Er moet bij voorkeur sprake zijn van samenwerking en/of coalitievorming met relevante partners.
12. Een project dat het mogelijk maakt dat de IFA-subsidie opnieuw (revolverend) kan worden ingezet heeft de voorkeur.

C. Specifieke inhoudelijke criteria per maatregel

Specifiek inhoudelijk criteria voor maatregel 1 Versterking beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs en onderzoek:

- Het project moet, wanneer het betrekking heeft op een onderwijsinstelling, met name bijdragen aan de vraag van het bedrijfsleven (bij voorkeur aansluiting met één van de vijf Almeerse economische clusters).¹
- Er is sprake van samenwerking met een bestaande kennisinstelling (in het geval van WO).

De te bereiken doelen en te verwachten resultaten worden in de vorm van indicatoren zo 'smart' mogelijk geformuleerd. De toekenning van middelen voor concrete projecten zal dan ook gebaseerd moeten zijn op verder 'smart' uitgewerkte doelen en resultaten.

¹ De vijf clusters zijn:

- ICT & Media
- Health & Wellness
- Logistics & Commerce
- Duurzame gebiedsontwikkeling
- Luchthaven Lelystad

2. Analyse

2.1 Algemeen

Samen met de meest verstedelijkte delen van Noord-Holland en Utrecht vormt Zuidelijk Flevoland de Noordvleugel van de Randstad. Almere is in het ruimtelijke en economische gedrag van huishoudens en bedrijven onderdeel van de Randstad.

Flevoland is ooit aangelegd om ruimte te scheppen voor de Noordelijke Randstad. Die ruimte is volop geboden, met name aan landbouw, natuur en aan de stedelijke functies van wonen en werken. Ondanks alles wat inmiddels op het nieuwe land is gerealiseerd, kent Flevoland in tegenstelling tot de andere Randstadprovincies nog steeds geen gebrek aan ruimte: zowel ondernemers als bewoners kunnen volop kiezen uit de mogelijkheden die de provincie biedt. Ander kenmerk is dat Flevoland echt een provincie is voor aanpakkers en pioniers. Zo behoren Almere en Lelystad allebei tot de Top 3 van Nederland wat betreft het aandeel startende ondernemers onder hun beroepsbevolking. Almere telt maar liefst 25% meer 'zelfstandigen zonder personeel' met een bedrijf aan huis dan andere gemeenten in Nederland.

Het Rijk heeft Flevoland om hulp gevraagd bij het lenigen van de ruimtenood in de Noordelijke Randstad. Almere operationaliseert dit in de Schaalsprong, met als inzet onder meer de bouw van 60.000 woningen en de realisatie van 100.000 extra arbeidsplaatsen tot 2030. Almere zal dan ook de komende twee decennia uitgroeien tot de vijfde of vierde stad van Nederland, met naar schatting 350.000 inwoners. Van belang is dat deze ontwikkelopgave gepaard gaat met het maken van forse kwaliteitsslagen ten aanzien van huisvesting, bedrijventerreinen, het realiseren van een structuur voor zorg en welzijn en op het gebied van ontplooiing waaronder onderwijs, sport en cultuur.

Dat kan niet zonder breed pakket aan voorzieningen die de stedelijke kwaliteit versterken. Uitgangspunt is een complete stad op sociaal, economisch en cultureel gebied. Essentieel daarbij is dat Almere onderdeel is van de Noordvleugel van de Randstad, één van de belangrijkste economische regio's van het land. De versterking van de internationale concurrentiepositie van de Noordvleugel staat hoog op de agenda. Almere speelt daarin een belangrijke rol. De stad heeft, als groeistad en in het concept van de Dubbelstad Amsterdam-Almere, een enorm potentieel. Het is de taak van gemeente, provincie en Rijk om, in samenwerking met partners uit het bedrijfsleven en het maatschappelijke veld, dit potentieel tot ontwikkeling te brengen.

Door haar ontwikkelingsgeschiedenis ontbeert de provincie stuwende werkgelegenheid. De provincie telt in tegenstelling tot de situatie op het 'oude land' enkel jonge organisaties die nooit de kans hebben gehad om financiële reserves op te bouwen. Zij kenmerken zich weliswaar door een hoge mate van creativiteit en inventiviteit, maar hun investeringsmogelijkheden zijn gering, zeker in het licht van de omvangrijke opgaven waarvoor zij staan. Dit geldt onder meer voor organisaties op het gebied van zorg en welzijn. Flevoland is om die reden nog steeds een gebied in ontwikkeling en vertoont de kenmerken van een bepaalde groeifase: adolescentie. Dit betekent dat de provincie pas aan het begin staat van autonome groei, met een nu nog broze economische basis. De huidige economische crisis maakt die basis alleen maar meer wankel.

Daar staat tegenover dat de partijen in de provincie veel op eigen kracht kunnen, de opgaven actief willen oppakken en niet schromen om daarbij nieuwe mogelijkheden te verkennen en toe te passen. De budgetten waarover kan worden beschikt zijn echter gering en bij een aantal opgaven is hulp van buitenaf onmisbaar.

2.2 Beroepsonderwijs en WO

Kwalitatief goed onderwijs in Flevoland vergroot de aantrekkelijkheid van de provincie en is een absolute voorwaarde om een goede leefbaarheid tot stand te brengen. Het streven van gemeente en provincie is gericht op het realiseren van een volledige onderwijskolom, bestaande uit MBO, HBO en zo mogelijk wetenschappelijk onderwijs- en onderzoek. Het niveau van de Mbo-opleidingen in Flevoland is over de hele linie relatief laag. Op zichzelf beschikt de provincie wel over een dekkend Mbo-aanbod, maar relatief veel studenten kiezen voor een opleiding buiten Flevoland.

Investeren in het onderwijs heeft bovendien een multiplier effect en is een van de belangrijkste sleutels voor een voorspoedige verdere ontwikkeling van de provincie. Voor Almere geldt dat er voor een evenwichtige opbouw van de stad beduidend meer onderwijsvoorzieningen moeten komen. Wetenschappelijk onderwijs en onderzoek en de overige kennisinfrastructuur heeft in Almere vorm gekregen door onder meer de Health School Almere (dit zal onder de vlag van Windesheim ontwikkeld worden tot kenniscentrum op het gebied van Gezondheid), het Turing Instituut, de Summer School (in samenwerking met Almeerse en buitenlandse onderwijsinstellingen), het INTI², de Han Lammers Leerstoel en ACTA³. Het INTI heeft zich sinds haar start internationaal geprofileerd en biedt plaats voor promovendi.

In Bijlage I wordt een SWOT-analyse gegeven van het beroepsonderwijs en WO vanuit het perspectief van de stad.

De problemen die landelijk spelen op het gebied van het MBO en VMBO, vinden we in verhoogde mate in Almere en Lelystad. De prestaties van de leerlingen op de scholen in Almere en Lelystad zijn gemiddeld genomen onder de maat. De doorstroming stokt, met als gevolg dat het opleidingsniveau in Flevoland lager ligt dan het Nederlandse gemiddelde. Veel leerlingen haken af en halen geen startkwalificatie.

Het Hbo-aanbod krijgt met de komst van Windesheim en de CAH een grote impuls waardoor de achterstand voor een deel kan worden weggewerkt. Dit is ook van grote betekenis voor de sociaaleconomische ontwikkeling van Almere. Het doel van gemeente en provincie is om zo veel mogelijk Flevolandse mogelijkheden tot opleiding en werk binnen de provincie te bieden. De situatie dat Hbo'ers in veel gevallen meer kunnen verdienen buiten Flevoland en er overigens onvoldoende banen op dat niveau in Almere zijn staan dit doel in de weg. Ook dient Almere het voorzieningspeil meer af te stemmen op wat een studentenstad zou moeten hebben (sport, cultuur, recreatie, uitgaan).

Sterk is dat MBO (ROC Flevoland) en HBO (Windesheim) elkaar snel en goed hebben weten te vinden. Goed voorbeeld is de stichting van de Roy Heiner Academie en het initiatief voor luchtvaartonderwijs. Kansen in het verder ontwikkelen van de doorlopende leerlijn door het opleidingsaanbod van MBO en HBO goed op elkaar af te stemmen worden steeds meer benut. Het Groenhorst college doet dat reeds in eigen huis met VMBO-MBO. De komst van de Christelijk Agrarische Hogeschool biedt de kans om dit door te laten lopen naar het HBO.

De afgelopen jaren is er een aantal voorzieningen ontstaan op het gebied van het WO. Met name het INTI timmert daarbij (inter)nationaal aan de weg. Verdere uitbreiding is nodig. De aanwezigheid van kennisinstellingen is namelijk een belangrijke vestigingsvoorwaarde voor hoofdkantoren en kennisintensieve bedrijven. Om het onderwijs in de breedte en diepte te laten groeien is het doortrekken van een volwaardige Hbo-instelling naar ook de aanwezigheid van (toegepast) wetenschappelijk onderzoek een volgende stap. Samenwerking met de (Nederlandse en buitenlandse) universiteiten en onderzoeksinstituten biedt perspectieven om de kennisinfrastructuur in Flevoland op een hoger peil te brengen. Eventuele aanvullende investeringen in hoger onderwijs sluiten aan bij de businesscases van Windesheim en CAH.

Hierbij is de strategie erop gericht om innovatieve bedrijvenclusters die Almere, respectievelijk Flevoland kent, robuust en duurzaam te verbinden met hoogwaardig onderwijs en onderzoek op alle

² International New Town Institute

³ Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam

niveaus: MBO, HBO, wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. Almere kent innovatieve bedrijvencusters op het gebied van ICT & Media, Health & Wellness, Logistics & Commerce, Duurzame gebiedsontwikkeling en de Luchthaven Lelystad. Voor het waarborgen en op peil houden van de innovatieve kracht van deze economische clusters is het van groot belang dat deze economische clusters een gestructureerde inbedding krijgen in een kennisnetwerk van hoogwaardige kennisinstellingen zodat in de onderlinge wisselwerking van bedrijven, instellingen en kennisdragers hoogwaardige kennis kan worden gegenereerd en toegepast. De ontwikkeling van lectoraten, leerstoelen en bijbehorende onderzoek- en onderwijskringen zal bij de ontwikkeling van zo'n gestructureerde kennisnetwerk of kenniscentrum een belangrijk onderdeel vormen. Daarbij wordt de samenwerking met bestaande universiteiten gezocht en zoals in het nationaal programma Pieken in de Delta al steeds het geval was.

Kansen liggen verder in een (nog) nauwere samenwerking met het bedrijfsleven, met als voorbeeld de introductie van de International Business Academy door het WTCA. Tenslotte zijn er kansen voor nationale profilering met het starten van opleidingsrichtingen in sectoren die zeer in opkomst zijn zoals de robotica en de domotica en de concentratie op de kennisvelden water en economie. Almere als studentenstad zal aan kracht en aantrekkelijkheid winnen op het moment dat het een breed en gevarieerd aanbod aan studenten in de regio en daarbuiten kan bieden.

Speciale aandacht in deze analyse verdient de nieuwe bibliotheek in Almere. Zij faciliteert de kennisverwerving op diverse niveaus. In Almere volgt een relatief groot deel van de bevolking een opleiding aan instituten als LOI studiecentrum, open Universiteit etc. De bibliotheek biedt deze zelfstandig opererende studenten de mogelijkheid van studieplekken, verdere kennisverwerving etc.

2.3 Kunst en cultuur

Almere behoort tot de tien grote steden in Nederland die elk hun eigen profiel kiezen, ook als het om cultuur gaat. Almere kiest voor een eigen gezicht als groeistad: een stedelijke kern in een groenblauwe omgeving. Het groenblauwe profiel, de relatie natuur - cultuur - kunst, maakt Almere uniek en levert cultuuruitingen waarmee Almere zich (boven)regionaal profileert. In Bijlage II wordt een SWOT-analyse gegeven van Kunst en Cultuur vanuit het perspectief van de stad.

Het voorzieningenniveau is (nog) beperkt. Verdere uitbreiding is noodzakelijk als Almere zich wil doorontwikkelen naar een volwassen stad met een eigen cultureel profiel en een divers aanbod voor haar inwoners dat verder strekt dan de basisvoorzieningen en dat complementair is aan het aanbod van de twee grote steden in de Noordvleugel van de Randstad, Utrecht en Amsterdam.

Almere weet zich op het gebied van kunst en cultuur steeds beter te onderscheiden. Zij, heeft met de Paviljoens een museum van landelijke betekenis. Door investeringen in hardware, en door financiële inzet van gemeente, provincie en rijk is er sprake van een groeiende infrastructuur van culturele organisaties. Het publieksbereik bij culturele evenementen is hoog; de cultuurdeelname is op onderdelen zelfs hoger dan het landelijk gemiddelde. Almere's unieke punten zijn landschapskunst en architectuur.

Kansen liggen onder meer bij de realisatie van nieuwe podia (bibliotheek, Kunstgebouw Almere Buiten, cultureel centrum in Poort), en een nieuwe museale functie (advies Fuchs). Het aanbod dient dan wel meer gedifferentieerd te worden zodat het publiek dat nu voor cultuur buiten Almere kiest meer binnen de stad blijft. Door in te zetten op nichecultuur, podiumkunsten en goede horeca kan de aantrekkingskracht van Almere op andere doelgroepen zoals hoger opgeleiden en studenten vergroot worden. De komst van meer hoger onderwijs zal hieraan verder bijdragen. De samenstelling van de bevolking (veel tweeverdieners met kinderen, ouderen, laag opgeleiden) vormt een bedreiging voor het succes daarvan.

De gewenste (economische en ruimtelijke) groei van de stad Almere geeft aanleiding tot verdere investeringen op het gebied van cultuur om het huidige basisaanbod zowel kwalitatief als kwantitatief te laten groeien. Aanvullend op de nabije culturele agenda's van Amsterdam en Utrecht, krijgt Almere een eigenstandig aanbod waarin culturele niches zich een plaats verwerven. Het culturele aanbod is daarom divers: het sluit in de breedte aan bij de wensen van de stedelingen, en het omvat instituten en organisaties die ook op landelijk niveau relevant en gekend zijn.

2.4 Sport

Topsport levert door zijn uitstraling een belangrijke bijdrage aan een gezonde maatschappij en is daarom essentieel bij de groei van Almere. Het biedt de basis voor een goed en gezond leefklimaat, het faciliteert sociale stijging en cohesie, het vergroot de aantrekkelijkheid van de stad en versterkt de identiteit van de stad. De hoofddoelstelling van het Almeerse sportbeleid is dan ook het stimuleren van de deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten, het bevorderen van een sterke organisatorische sportinfrastructuur en het ontwikkelen van een kwalitatief hoogwaardig sportaanbod. Deze stimulans kan versterkt worden door te investeren in topsportvoorzieningen. In Bijlage III wordt een SWOT-analyse gegeven van sport vanuit het perspectief van de stad.

De sportdeelname in Almere is lager dan het landelijk gemiddelde. Ook is er onvoldoende afstemming en samenwerking tussen partijen binnen buurt, onderwijs en sport. Tegelijkertijd zijn de randvoorwaarden voor een sportieve stad (groen, ruimte en water) ruimschoots aanwezig. Ook zijn er over het algemeen goede basissportvoorzieningen. Met het topsportcentrum profileert Almere zich maar er is een blijvende investering noodzakelijk, omdat de belangstelling voor deze voorziening anders snel afneemt.

De groei van de stad zal naar verwachting leiden tot de opkomst van lokale rolmodellen en aansprekende voorzieningen en de beschikbaarheid van meer professionals. Opvallend is dat een aantal takken van sport een bovengemiddelde groei doormaken.

De gemeente heeft een eigen planning voor een goede infrastructuur op het gebied van sport bij de aanleg van nieuwe gebieden maar ook bij de doorontwikkeling van de bestaande stad. De inzet van rijk en provincie is hier nodig omdat het de mogelijkheid biedt om innovatieve oplossingen te ontwikkelen en toe te passen en om een proeftuin te zijn voor nieuwe concepten en best practices. Wat hierbij een bedreiging vormt is dat sport geen wettelijke taak van de overheid is. De overheidsinvestering is afhankelijk van politieke keuzes. Almere 2.0 is in dat verband een kans. De gemeente ziet de groei en ontwikkeling van sportvoorziening als onlosmakelijk met de groei van de stad. De groeiopgave biedt tegelijkertijd ook ruimte voor regionale en of nationale voorzieningen op het gebied van sport ook in relatie met welzijn, onderwijs etc.

De programmering van nieuwe stadsdelen en ook in de bestaande stad moet goed worden afgestemd met de planning van sportinfrastructuur en accommodaties op het gebied van welzijn, onderwijs en cultuur. Met het programma sportinfrastructuur wil Almere een plus op de basis(sport)voorzieningen geven.

De ambitie is om Almere op sportgebied een laboratorium te laten zijn voor heel Nederland. In Almere kunnen zowel fysieke als virtuele concepten letterlijk uitgeprobeerd worden. Van een tijdelijke sportaccommodatie voor een evenement tot een onderwijsprogramma via de computer thuis. In Almere worden slimme verbindingen gelegd tussen sport en zorg, sport en economie, sport en ontspanning, sport en onderwijs. Niet alleen in bestaande woongebieden maar ook in gebieden als Hout en Pampus. Zo moeten de nieuwe woonwijken, ook op sportief gebied, een maatstaf voor Nederland worden.

2.5 Leisure⁴

De markt van de vrije tijd, ook wel bekend als de sector vrijetijdseconomie, is van groot economisch belang voor de economie in de Noordvleugel van de Randstad. Als één van de pijlers van de Almeerse economie biedt deze sector niet alleen veel werkgelegenheid voor alle lagen van de beroepsbevolking, de sector heeft ook directe invloed op het imago van de stad. De vrijetijdsector levert daarnaast een belangrijke positieve bijdrage aan het woon-, verblijf-, en vestigingsklimaat in Almere. Want een stad waar je graag je vrije tijd doorbrengt, is ook een stad waar het fijn wonen en werken is. Het is daarom dat de gemeente en provincie actief inzetten op de vrijetijdseconomie.

De combinatie van de aanwezigheid van veel groen en water, de ligging van Almere als onderdeel van grootstedelijk gebied en de beschikbare ruimte maakt Almere een aantrekkelijke plaats voor de vrijetijdsector. In Bijlage IV wordt een SWOT-analyse gegeven van leisure vanuit het perspectief van de stad.

Met name de fysieke kenmerken van Flevoland en Almere zijn sterke punten. Water, ruimte en groen zijn belangrijke voorwaarden voor ontwikkeling van de leisure-sector. Daarnaast beschikt Almere over een aantal aansprekende gebouwen en voorzieningen (bijvoorbeeld de Kempphaan en kabelwaterskibaan Lido). Daar staat tegenover dat Almere een (afnemend) negatief imago heeft, een beperkt aantal voorzieningen heeft voor watersport en -recreatie, een beperkt aanbod van zakelijke locaties, geen historie in de zin van een oude binnenstad of oude bossen.

Er zijn echter volop kansen: de beoogde groei van Almere en het feit dat toerisme en leisure een groeisector is in Almere. De landelijke vergrijzing vraagt om een breder aanbod van vrijetijdsvoorzieningen, onder andere in combinatie met gezondheid en wellness. De Randstad, en met name Amsterdam, heeft haar grens bereikt als het gaat om fysieke plek voor voorzieningen, hotelmogelijkheden etc. Dat laatste wordt onder meer zichtbaar door de recente groei van de zakelijke markt. Almere heeft nog voldoende ruimte voor uitbreiding van haar aanbod: Oostvaarderswold/land, kustzone Almere Poort en Pampus Haven. Almere is echter niet de enige gemeente voor wie er kansen liggen: andere gemeenten profileren zich nadrukkelijker. De markt vraagt tegelijkertijd om grotere investeringen omdat de (kapitaalkrachtige) consument steeds kritischer wordt.

⁴ Leisure wordt in dit programma grotendeels gezien als commerciële leisurevoorzieningen omdat sport en cultuur aparte lijnen zijn. Commerciële leisurevoorzieningen zijn voorzieningen die niet (deels) afhankelijk zijn van overheidssteun (investering en/of exploitatiesubsidie).

2.6 Zorg

De gezondheidszorg in Almere heeft een jonge, maar zeer dynamische geschiedenis. Almere is lange tijd voorloper geweest op het gebied van met name de inrichting en organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg. Het concept van gezondheidscentra in de wijk met intensieve samenwerking tussen verschillende disciplines heeft in het hele land navolging gekregen. Er staan nieuwe ontwikkelingen voor de deur die uitdagen tot een doorontwikkeling van de Almeerse visie op gezondheid en zorg en tot nieuwe innovatieve concepten. In bijlage V wordt een SWOT-analyse gegeven van de Zorg vanuit het perspectief van de stad.

De afwijkende demografische ontwikkelingen in Almere leiden tot een snel veranderende zorgvraag: de snelle vergrijzing leidt tot toenemende problemen rond dementie, vereenzaming en meer chronisch zieken. De relatief grote groep jeugdigen is zichtbaar in veelal typische jongerenproblemen: alcohol, drugs, obesitas en depressiviteit. In relatie daarmee heeft Almere 2.0 dan ook grote (kansrijke) gevolgen voor de toekomst van de gezondheidszorg in Almere, zoals de relatie tussen de fysieke stadsontwikkeling in het kader van Almere 2.0 en de plaats van de gezondheidszorgvoorzieningen daarin, uitbreiding en toekomstplannen van het ziekenhuis, ontwikkelingen bij de zorgaanbieder(s) etc.

Er is sprake van een flinke maatschappelijke discussie over de organisatie van de gezondheidszorg. Regels en financieringsschotten tussen eerste- (direct toegankelijk), tweede- (verwijzing nodig) en derdelijnszorg (opname in en instelling) staan vernieuwing in de zorg in de weg. Een actuele discussie is het falende systeem van zorg voor zwangere vrouwen waarbij verloskundigen (eerstelijns) en gynaecologen (tweedelijns) gescheiden werken. In het Regeerakkoord van het Kabinet Rutte is de weg vrijgemaakt voor experimenten met regelarme zorginstellingen.

Een toenemend aantal partijen biedt in Almere gezondheidszorg en daaraan gerelateerde hulpverlening. Dit stelt andere en hogere eisen aan samenwerking, maar die staat tegelijk op gespannen voet met de door de overheid gepropageerde marktwerking. Te meer daar er in Almere sprake is van een relatief gesloten markt met een beperkt aantal dominante spelers waarin nieuwe partijen moeilijk een kans krijgen.

Net als iedere gemeente in Nederland krijgt Almere een toenemend aantal verantwoordelijkheden op het gebied van gezondheid(zorg) en welzijn: de Wet publieke gezondheid (Wpg) waaronder het gemeentelijk gezondheidsbeleid (nota vierjaarlijks) en de toenemende aandacht voor preventie en overheveling van de dagbesteding AWBZ naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Er is een grote overlap in doelgroepen bij de uitvoering van deze wetten en daarmee de wens om een veel grotere samenhang in visie, beleid en uitvoering te realiseren.

Almere kent geen academisch ziekenhuis of topkliniek. Hoofdvestigingen van zorgaanbieders zijn in een aantal gevallen gevestigd buiten de provincie. Dit beeld wordt veroorzaakt door het jonge karakter van Flevoland waardoor een deel van de bevolking gebruik maakt(e) van voorzieningen buiten Flevoland.

Een eerste echte topvoorziening op het gebied van zorg zou op termijn gerealiseerd kunnen worden in Almere Poort. Het gaat om de ontwikkeling en realisatie van een gecombineerde jeugdzorgvoorziening. De jeugdzorgvoorziening is bestemd voor ca. 130 kinderen en jeugdigen in Flevoland en aangrenzende provincies. Het gaat om kinderen en jeugdigen die door hun complexe problematiek behoefte hebben aan “topzorg”, een vorm van intensieve zorg.

De zorgsector is een belangrijk onderdeel van onze regionale economie. De zorgsector is een groeimotor voor de werkgelegenheid in Flevoland. Zorgaanbieders in Flevoland bieden samen 20% van alle beschikbare arbeidsplaatsen in Flevoland. Recent onderzoek toont aan dat de zorgsector als een van de weinige sectoren in Flevoland in het afgelopen jaar opnieuw is gegroeid met 8%. Zowel voor de groei van het voorzieningenniveau als voor de toename van het aantal arbeidsplaatsen is het van groot belang dat de zorgvraag van Flevolandse nu en in de toekomst wordt beantwoord met een Flevolands aanbod.

Aanbieders van zorg en onderwijs hebben elkaar nodig. Om aan de vraag naar zorg te kunnen voldoen is het belangrijk dat de komende jaren veel nieuwe mensen worden opgeleid die beschikken over de juiste competenties. Dit is een belangrijke opgave voor de onderwijsinstellingen. Onderwijsinstellingen en zorgaanbieders maken afspraken over de inhoud en kwaliteit van de lesprogramma's, competentiegericht leren en stageplekken. Onderwijsinstellingen en kennisinstituten leveren bovendien waardevolle nieuwe input ter verbetering van de kwaliteit van zorg.

3. Maatregelen

3.1 Versterken aanbod Beroepsonderwijs en WO

De maatregel is gericht op realisatie van topvoorzieningen ter versterking van het beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. De focus zal daarbij vooral liggen in de verbetering van de doorlopende leerlijn MBO - HBO en de aansluiting op de specifieke vraag van het Almeers en Flevolands bedrijfsleven (de vijf economische clusters).

MBO

Financiering is mogelijk voor topvoorzieningen met als voorbeeld de Roy Heiner Academie waarin het MBO samenwerkt met het HBO en het bedrijfsleven.

HBO

Financiering is mogelijk voor projecten die Almere nog verder ontwikkelen tot een studentenstad. Daar zijn voorzieningen voor nodig. Hier kunnen combinaties gemaakt worden met bijvoorbeeld sport, kunst en cultuur of leisure.

Er bestaat mogelijk belangstelling van particuliere (internationale) onderwijsorganisaties om zich te vestigen in Almere. Ook daar zal een aanzuigende werking van studenten vanuit gaan. Waar mogelijk wordt dit medegefinancierd.

WO

Omdat het huidige aanbod nog zeer versnipperd en fragmentarisch is, zal elk initiatief in principe het aanbod versterken en verrijken. Daarbij kan gedacht worden aan samenwerkingsverbanden met (internationale) universiteiten, kennisinstituten en particuliere onderwijsinstellingen. Bijzondere aandacht zal uit moeten gaan naar het aantrekkelijk maken van Almere als studentenstad. Waar mogelijk wordt dit medegefinancierd.

Deze doelstelling valt te realiseren door:

- Investeren in topvoorzieningen waar MBO en HBO samenwerken;
- Het investeren in voorzieningen die aantrekkelijk zijn voor onderwijsinstituten én studenten om zich te vestigen en te studeren in Almere;
- Het stimuleren van de komst van internationale opleidingsinstituten;
- Het aangaan van samenwerkingsverbanden met bestaande universiteiten;
- Het versterken van de kennisinfrastructuur in brede zin, bijvoorbeeld door het investeren in kennisinstituten en -projecten die het wetenschappelijke klimaat in Almere en Flevoland versterken en aldus als ankerpunt voor nieuwe opleidingen fungeren.

Indicatoren voor resultaten (afhankelijk van het soort projecten dat wordt gefinancierd) zijn:

- Groei van het aantal nieuwe opleidingen;
- Gerealiseerde permanente arbeidsplaatsen;
- Doorstromingspercentages van MBO naar HBO;
- Een groei van het aantal studenten in Almere.

Partners en/of mogelijke uitvoerders zijn: gemeente, provincie, ROC, HBO en WO-instellingen, kennis- en onderzoeksinstituten, Technocentrum, bedrijfsverenigingen en bedrijfssectoren.

Specifiek inhoudelijke criteria voor deze maatregel:

- Het project moet, wanneer het betrekking heeft op een onderwijsinstelling, met name bijdragen aan de vraag van het bedrijfsleven (bij voorkeur aansluiting met één van de vijf Almeerse economische clusters).⁵
- Er is sprake van samenwerking met een bestaande kennisinstelling (in het geval van WO).

⁵ De vijf clusters zijn:

- ICT & Media
- Health & Wellness
- Logistics & Commerce
- Duurzame gebiedsontwikkeling
- Luchthaven Lelystad

3.2 Versterken aanbod Kunst en Cultuur

Deze maatregel is erop gericht om het voorzieningenniveau voor kunst en cultuur uit te breiden met nieuwe voorzieningen. Thema's zijn gebaseerd op de kracht en eigenheid van Almere maar met een landelijke uitstraling, aanvullend op het culturele aanbod in andere steden in de Randstad. Almere onderscheidt zich daarbij specifiek op de gebieden landschapskunst en architectuur.

Verdere versterking aanbod

De ambitie meer (top)cultuur naar Almere te trekken kan onder andere gerealiseerd worden met de grootschalige evenementen. Festivals en evenementen zijn in staat grote namen te programmeren, wat werkt als publiekstrekker, maar tegelijkertijd hebben zij ook een grote mediawaarde.

Nog sterker kan Almere zich profileren met haar unique selling points: landschapskunst dat als landmark voor de stad kan dienen en architectuur gekoppeld aan de stedelijke ontwikkeling als new town. Architectuur kan in de komende periode een impuls krijgen via een manifestatie met landelijke uitstraling. Een mogelijkheid is uitbreiding van de landschapskunst.

Lacunae verder invullen

Almere mist nog een aansprekend icoon op het gebied van kunst en cultuur. Met de realisatie van een dergelijk icoon kan Almere zich een scherper cultureel imago verwerven en zich profileren ten opzichte van andere steden. Daarbij zou het thema (groene) ruimte in relatie tot cultuur richting kunnen geven, want dat is wat Almere uniek maakt in relatie tot Utrecht en Amsterdam.

Financiële ondersteuning is mogelijk voor projecten die zich richten op:

- Versterking en uitbreiding landschapskunst en vormgeving stedelijk landschap;
- Versterking en uitbreiding architectuur;
- Nieuwe museale functies;
- Realisatie gezichtsbepalend icoon voor Almere (festivallocatie, museumgebouw).

Indicatoren voor resultaten (afhankelijk van het soort projecten dat wordt gefinancierd) zijn:

- Meer bezoekers;
- Meer aanbieders;
- Komst makers;
- Uitbreiding faciliteiten;
- Gerealiseerde permanente arbeidsplaatsen.

Partners en/of mogelijke uitvoerders zijn gemeenten Almere, Amsterdam en Utrecht, provincie, ministerie Fonds Cultuurparticipatie, Mondriaanstichting/Fonds BKVB, Fonds Podiumkunsten, Raad voor Cultuur, Stimuleringsfonds voor de Architectuur, Directie Overleg Cultuur Almere.

3.3 Versterken aanbod Sport

Deze maatregel is erop gericht om het voorzieningenniveau voor de sport uit te breiden en richt zich op thema's die gebaseerd zijn op de kracht en eigenheid van Almere en de actuele ontwikkelingen en kansen op sportgebied. Het effect moet een sterker imago van Almere op (inter)nationaal niveau zijn.

Projecten binnen dit deel van de programmaliijn zullen voor de Almeerders maar vooral ook voor bezoekers uit de regio een grote meerwaarde hebben. De Almeerse proeftuin biedt een 'state of the art' sportinfrastructuur met een echt Almeerse identiteit.

Lacunnes verder invullen

Aansprekende evenementen en voorzieningen ontbreken in Almere. De realisatie van voorzieningen met een landelijke uitstraling kunnen leiden tot meer sportparticipatie, de opkomst van rolmodellen. Een mogelijke komst van de Olympische Spelen naar Nederland zou een dergelijke ontwikkeling kunnen versnellen.

Nieuwe mogelijkheden

Een kans ligt in de realisatie van een laboratorium op sportgebied waar fysieke en virtuele concepten uitgeprobeerd worden waarin verbindingen gelegd worden tussen sport en zorg, sport en economie, sport en ontspanning, sport en onderwijs.

Met betrekking tot sport behoort een koppeling met bewegingswetenschappen tot een mogelijkheid.

Financiële ondersteuning is mogelijk voor projecten die zich richten op of een bijdrage leveren aan de realisatie van:

- Verdere invulling en uitbouw Topsportcentrum Almere;
- Nationale talentencentra;
- Evenementen (en grootschalige accommodaties) op minimaal nationaal niveau;
- Talentontwikkeling;
- Ontwikkeling laboratorium op sportgebied;
- Initiatieven die een koppeling aanbrengen met bewegingswetenschappen en HBO-sportopleidingen.

Indicatoren voor resultaten (afhankelijk van het soort projecten dat wordt gefinancierd) zijn:

- Vestiging nieuwe toptalentencentra;
- Uitbreiding talentencentra;
- Aantal extra hoogwaardige evenementen (minimaal op nationaal niveau);
- Gerealiseerde permanente arbeidsplaatsen.

Partners en/of mogelijke uitvoerders zijn gemeente, provincie, ministerie en NOC*NSF (Olympisch Vuur), de georganiseerde sport, bonden, onderzoeksinstituten, onderwijsinstellingen, welzijnsinstellingen, omliggende gemeenten (met name Amsterdam) en andere relevante maatschappelijke groeperingen en instellingen.

3.4 Versterken aanbod Leisure

Deze maatregel is gericht op het realiseren van een aanbod op het gebied van leisure in Almere. Projecten (activiteiten, evenementen, voorzieningen) passen bij voorkeur binnen de kernwaarden van Flevoland. Deze kernwaarden zijn: zelfbewust (trots, echt, durf), passie (bezieling, ambitie, verbeelding), dynamisch (toekomstgericht, grensverleggend, energiek), speels (raar, creatief, onverwacht) en avontuurlijk (groots, ontdekken, experimenteel). *Omdat uit het programma geen reguliere activiteiten gefinancierd kunnen worden en staatssteun uitgesloten is maar commerciële leisure vrijwel per definitie privaat wordt uitgevoerd kunnen uit deze maatregel uitsluitend voorwaardenscheppende activiteiten worden gefinancierd. Deze projecten dienen daarnaast een relatie te hebben met gebiedsontwikkeling.*

Verdere versterking aanbod

Almere zou meer uit (internationale) evenementen kunnen halen die passen bij de karakteristieken van Almere. Hoewel in Almere een aantal aansprekende evenementen wordt georganiseerd, valt het aantal evenementen met een bovenregionale tot (inter)nationale aantrekkingskracht laag uit. De ligging van Almere biedt daarbij extra mogelijkheden (infrastructuur, groen en water).

Almere leent zich goed voor de ontwikkeling van grootschalige leisurevoorzieningen vanwege de beschikbare ruimte. Almere kan profiteren van het ruimtegebrek in de Randstad/Metropoolregio Amsterdam, waar onder andere een gebrek is aan hotelkamers.

Lacunnes verder invullen

Het ontbreken van landelijk bekende toeristische en culturele voorzieningen is één van de redenen voor het beperkte imago van Almere. Ingezet zou kunnen worden op de realisatie van één of meer structurele voorzieningen.

Nieuwe mogelijkheden

De groeiende kapitaalcrachtige vraag naar onder meer wellness en gezondheid, andere vormen van recreatie (indoorsport simulatie, gaming etc.) en de groei van de zakelijke markt in relatie tot de beperkingen van groei in Amsterdam biedt volop mogelijkheden voor Almere. De ligging van Almere aan het water, maakt het mogelijk om in te spelen op de groei van de waterrecreatie (waaronder het uitbreiden van het aantal ligplaatsen voor boten).

Financiële ondersteuning is mogelijk voor projecten die zich richten op het bevorderen van:

- het realiseren van (commerciële) topattractiepunten en leisurevoorzieningen met minimaal een bovenlokale aantrekkingskracht en uitstraling;
- het organiseren van (inter)nationale evenementen (zoals de Floriade 2022, De Olympische Spelen 2028, grootschalige optredens, happenings en concerten);
- de uitbreiding van de waterrecreatiemogelijkheden;
- het ontwikkelen van de zakelijke toeristische markt (congres-, evenementen-, vergaderlocaties en hotels).

Indicatoren voor resultaten (afhankelijk van het soort projecten dat wordt gefinancierd) zijn:

- Gerealiseerde permanente arbeidsplaatsen;
- Aantal dagbezoekers (inclusief aandeel van buiten de stad);
- Gemiddelde bestedingen (van bezoekers van buiten de stad);
- Groei van het aantal (zakelijke) hotelovernachtingen;
- Groei van het aantal bezoekers van buiten Flevoland bij evenementen.

Partners en/of mogelijke uitvoerders zijn gemeente, provincie, OMFL, brancheorganisaties (bijvoorbeeld RECRON, KHN, HISWA), gemeente Amsterdam (bijvoorbeeld hotelloods), Stadsregio Amsterdam (werkgroep toerisme Metropoolregio Amsterdam), bestaande culturele instellingen (bijvoorbeeld Museum de Paviljoens), marktpartijen, eindgebruikers/exploitanten (bijvoorbeeld projectontwikkelaars, evenementenorganisatoren en hotelpartijen), onderwijsinstellingen (bijvoorbeeld ROC) en onderzoeksinstellingen (universiteiten).

3.5 Versterken aanbod Zorg

Deze maatregel is gericht op het realiseren van meerdere innovatieve, bovenlokale zorgvoorzieningen in Almere. Ook hier geldt dat het om additionele activiteiten moet gaan. De zorg moet niet alleen beter en goedkoper, maar het is voor Flevoland van belang dat ook wordt geïnvesteerd in vernieuwing met een (boven)regionale uitstraling. Dit stelt eisen aan de kwaliteit van de dienstverlening, de organisatie van de zorg en de innovatiekracht.

Verdere versterking aanbod

Bij topvoorzieningen met een bovenlokale uitstraling is een kwalitatieve uitbreiding van de capaciteit van topklinische zorg een mogelijkheid.

Lacunnes verder invullen

In de SWOT-analyse is geconstateerd dat een aantal (flankerende) jeugdvoorzieningen in Almere nog ontbreekt. Voor zover die een functie hebben die verder reikt dan Almere, zouden deze wellicht in de voorwaardenscheppende sfeer medegefinancierd kunnen worden. Om de kwaliteit van de zorg te verbeteren is het noodzakelijk te investeren in anderhalvelijnsvoorzieningen. Dit is een innovatieve, experimentele ontschotting die nu niet gerealiseerd kan worden door het huidige zorgsysteem en haar financiering.

Financiële ondersteuning is mogelijk voor projecten die zich richten op het bevorderen van:

- Realisatie van intersectorale en topvoorzieningen op het gebied van de zorg;
- De realisatie van een gecombineerde jeugdzorgvoorziening;
- Innovatieve voorzieningen zoals anderhalvelijnsvoorzieningen.

Indicatoren voor resultaten (afhankelijk van het soort projecten dat wordt gefinancierd) zijn:

- Uitbreiding voorzieningen;
- Verschuiving van gebruik van zorg van buiten naar binnen Flevoland;
- Gerealiseerde permanente arbeidsplaatsen.

Partners en/of mogelijke uitvoerders zijn gemeente, provincie, zorgverzekeraars, GGD, welzijnsaanbieders, (jeugd)zorgaanbieders, zorgondernemers, onderwijs en academische centra.

Bijlage I SWOT-analyse Beroepsonderwijs en WO

Sterk

- Sterke structuur en veel activiteiten MBO-overheid-bedrijfsleven in onder meer VBA , PPA en Technocentrum
- Samenwerking MBO Amsterdam
- Samenwerking met HBO in verschillende Mbo-trajecten onder andere in de Roy Heiner academie
- Door aanwezigheid MBO en HBO kan doorlopende leerlijn tot stand komen, HBO kan als “schoorsteen” werken voor MBO opleidingen en studenten
- Vestiging Open Universiteit in Almere
- IFMAF⁶ in combinatie met Leerstoel Scheepsarcheologie (NLE⁷/Lelystad)
- Summer School Almere in samenwerking met Nederlandse/Almeerse Hbo-instellingen en buitenlandse universiteiten

Zwak

- Examenrendement gemiddeld lager dan in de rest van Nederland
- Relatief veel nivo 1 en 2 leerlingen, zorgleerlingen en veel leerlingen die geen startkwalificatie halen
- Deelname HAVO en VWO lager dan gemiddeld
- Weinig doorstroom vanuit MBO naar HBO door onvoldoende studenten op niveau 3 en 4
- Imago van Almere als een Mbo-stad
- Weinig voorzieningen die Almere een studentenstad maken
- Ondanks bereidheid van beide partijen verloopt samenwerking bedrijfsleven en onderwijs nog moeizaam
- Nauwelijks verbindingen met kennisinstituten
- Opleidingsniveau beroepsbevolking lager dan gemiddeld
- Almere niet herkenbaar als stad van HBO/WO: ontbreken academisch klimaat

Kans

- Komst Windesheim en CAH naar Almere
- Lectoraten bij Windesheim Flevoland en CAH Almere
- Veel samenwerkingsbereidheid tussen ondernemers en onderwijsinstellingen
- Groei van werkgelegenheid in Flevoland was laatste jaren groter dan het landelijke gemiddelde.
- Aanwezigheid taskforce technologie, onderwijs en arbeidsmarkt in Almere
- De komst en ontwikkeling van het Hbo-onderwijs zorgt voor diversiteit in het onderwijsaanbod, waardoor we talent kunnen vasthouden en aantrekken van buiten de regio en draagt bij aan een goed vestigingsbeleid voor bedrijven
- Studenten die zich na hun studie in de regio vestigen en eigen onderneming starten
- Belangstelling van internationale instituten
- Ontwikkeling robotica en domotica in Flevoland in relatie tot Almere 2.0 (zou tot unieke opleiding leiden)
- Inbedding economische clusters in kennisinfrastructuur
- Komst HBO leidt mogelijk tot stimulans WO en onderzoek

⁶ International Fieldschool for Maritime Archeology Flevoland

⁷ Nieuw Land Erfgoed

Bedreiging

- Groot deel Mbo-ers volgt opleiding buiten Almere
- Onbekendheid Almeerse onderwijsstructuur; nieuwe bedrijven kennen Almeers onderwijs niet. Ze houden contact met ROC's uit oude vestigingsplaats en beslissers/eigenaren wonen buiten Almere
- Moeizamer leerplekken/stages in relatie tot economische ontwikkeling/vergrijzing.
- Door bezuiniging worden (succesvolle) preventieve zaken geschrapt
- Uitgaande pendel duidt op mismatch arbeidsmarkt
- Onvoldoende differentiatie banen/werknemers. Salaristechnisch blijkt Amsterdam aantrekkelijker te zijn (Hbo'ers zijn ook reislustiger; 15-30% meer uitgaande pendel)
- Traditie om buiten de eigen regio HBO te studeren en de aantrekkingskracht van andere Hbo-instellingen
- Braindrain

Bijlage II SWOT-analyse Kunst en Cultuur

<p style="text-align: center;">Sterk</p> <ul style="list-style-type: none">• Groei bevolking met nieuwe doelgroepen (hoger opgeleiden, studenten)• Aanwezigheid instellingen met landelijke kwaliteit en uitstraling• Landschapskunst en architectuur (USP's)
<p style="text-align: center;">Zwak</p> <ul style="list-style-type: none">• Horeca functioneert nog niet voldoende als randvoorwaarde voor cultureel avondje uit• Bekendheid organisaties/activiteiten onvoldoende• Volume aanbod vrije tijd op woonwijniveau is klein• Ontbreken onderscheidend cultureel icoon• Culturele infrastructuur is kleiner dan gebruikelijk bij deze bevolkingsomvang
<p style="text-align: center;">Kans</p> <ul style="list-style-type: none">• Komst van hoger onderwijs• Concentratie cultuur in het stadshart Nieuwe podia (bibliotheek, Kunstgebouw Almere Buiten)• Groei culturele instellingen, waar onder nieuwe museale functies• Jonge bevolking en jong cultureel ondernemerschap bieden kans op innovatie
<p style="text-align: center;">Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none">• Cultuurbudget staat onder druk waardoor uitbreiding van culturele infrastructuur stagneert (gaat vooral ten koste van kleine organisaties)• Veel tweeverdieners met gezinnen met kinderen (weinig vrije tijd)• Daling van het aantal hoger opgeleiden in de stad• Deel bevolking participeert niet (ouderen/laag opgeleiden)• Publiek kiest voor cultuur elders (2008: 30% buiten Almere)

Bijlage III SWOT-analyse Sport

<p style="text-align: center;">Sterk</p> <ul style="list-style-type: none">• Randvoorwaarden sport zijn aanwezig: groen, ruimte en water• Goede basissportvoorzieningen• Het topsportcentrum
<p style="text-align: center;">Zwak</p> <ul style="list-style-type: none">• Sportdeelname Almere lager dan gemiddeld• Onvoldoende afstemming en samenwerking partijen binnen buurt, onderwijs en sport• Ontbreken aansprekende rolmodellen en clubs• Niet voldoende goede professionals beschikbaar als kader om voorzieningen op te zetten• Onvoldoende middelen op basisvoorzieningen door te laten ontwikkelen
<p style="text-align: center;">Kans</p> <ul style="list-style-type: none">• Almere 2.0• Samenstelling samenleving bij groei (meer potentie professionals)• Grotere kans op blijvende rolmodellen omdat Almere ouder en aantrekkelijker wordt• Een aantal verenigingen groeit buitenproportioneel (hockey, handboogschieten, badminton)• Koppeling bewegingswetenschappen• Nationaal trainingscentrum• Mogelijke komst Olympische Spelen naar Nederland (in relatie tot Almere 2.0)
<p style="text-align: center;">Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none">• Sport is geen wettelijk taak: de financiering is afhankelijke politieke keuzes• De concurrentie van gevestigde sportvoorzieningen buiten Flevoland• Wanneer in topvoorzieningen niet blijvend wordt geïnvesteerd, loopt belangstelling voor die voorziening direct terug

Bijlage IV SWOT-analyse Leisure

<p style="text-align: center;">Sterk</p> <ul style="list-style-type: none">• Onderdeel van economisch sterke Metropoolregio Amsterdam met positief imago onder (inter)nationale bewoners, bezoekers, instellingen en bedrijven Aanwezigheid van veel groen en water (ligging aan het IJmeer/Markeermeer) ten opzichte van andere grote steden in de Randstad• Goede bereikbaarheid met de auto en openbaar vervoer• Beschikbare ruimte voor (grootschalige) leisure-ontwikkelingen• Architectonisch bijzondere gebouwen en woningen• Meerdere locaties voor bovenlokale evenementen zoals Zand en Libelle week• Maakbaarheid van omgeving; in principe valt alles op maat te creëren
<p style="text-align: center;">Zwak</p> <ul style="list-style-type: none">• Onbekend dan wel minder positief imago• Belevingswaarde is beperkt (bijv. geen historische binnenstad)• Afwezigheid van grote, landelijk bekende toeristische & culturele voorzieningen• Beperkt aanbod voor zakelijke locaties; onder andere geen (middel)grote hotel-congreslocatie
<p style="text-align: center;">Kans</p> <ul style="list-style-type: none">• Vrijtijdsindustrie sterke (mondiale) groeiemarkt; met name kansrijk: attracties, wellness, entertainment, simulatie (virtuele beleving/sport/gaming)• Verbetering van bereikbaarheid door aanleg nieuwe infrastructuur• Ontwikkeling Oostzijde Almere (Hout en Oostvaarderswold) als groen decor voor leisurevoorzieningen• Ontwikkeling van westelijke kustzone Almere (kustzone Poort en Pampus) als aantrekkelijk blauw decor voor leisurevoorzieningen, hotels en waterrecreatie.• Nieuwe toeristische doelgroepen binnen de regio• Ruimtegebrek voor (grootschalige) leisure-ontwikkelingen in de Randstad• Gebrek aan hotelkamers/overnachtingsmogelijkheden in regio Amsterdam• Sterk groeiende zakelijke toeristische markt• Groei waterrecreatie: o.a. behoefte aan meer (grote) ligplaatsen• Sterke toename van het aantal (grootschalige) evenementen en festivals in Nederland waarvoor onvoldoende locaties beschikbaar zijn
<p style="text-align: center;">Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none">• Toenemende verkeerscongestie op hoofdinfrastructuur binnen Almere en regio• Bezuinigingen als gevolg van de financiële crisis; minder geld beschikbaar voor leisure-ontwikkelingen en minder bestedingen

Bijlage V SWOT-analyse Zorg

<p style="text-align: center;">Sterk</p> <ul style="list-style-type: none">• Goed georganiseerde en goed vertegenwoordigde eerste lijn• Veel activiteiten gericht op preventie en een sterke eerste lijn• Zorgaanbieders en partners kennen elkaar: het is een overzichtelijk veld waarin men elkaar makkelijk vindt, initiatieven ontplooid worden en afspraken gemaakt worden• Nabijheid van en samenwerking met academische centra (AMC, UMC Utrecht, VU)
<p style="text-align: center;">Zwak</p> <ul style="list-style-type: none">• Gesloten markt; nieuwe aanbieders krijgen moeilijk een kans• Onvoldoende intramurale capaciteit• Op het gebied van jeugdzorg en flankerende ondersteuning ontbreekt een aantal voorzieningen• Huidige ziekenhuiscapaciteit en -locatie straks ontoereikend voor het verzorgingsgebied• Zorg en welzijn trekken te gescheiden op• Te weinig specialistische zorgprofessionals (bijv. OK-assistenten)
<p style="text-align: center;">Kans</p> <ul style="list-style-type: none">• Activiteiten gericht op innovatieve anderhalvelijnszorg• Bezuinigingen kunnen focus verleggen van aanbod naar vraag• Almere 2.0 biedt mogelijkheid (en noodzaak) om meer toekomstgericht te werken• Windesheim/Health School Almere en aanbod van HBO voor zorgsector• Bevolkingsopbouw biedt mogelijkheden voor de krappe arbeidsmarkt in de zorgsector
<p style="text-align: center;">Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none">• Veranderende verantwoordelijkheden in de jeugdzorg• Door toename ouderen grote stijging chronische ziekten, dementie en eenzaamheid• Gemiddelde meer (jongeren)problemen rond drugs, drank, depressiviteit en obesitas